

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ТРУДА И СОЦИАЛНАТА ПОЛИТИКА
СЕРТИФИЦИРАНА СИСТЕМА ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО ISO 9001:2015

1051 СОФИЯ, УЛ. "ТРИАДИЦА" № 2, ТЕЛ.: 8119 443, ФАКС: 988 44 05, WWW.MLSP.GOVERNMENT.BG

Invalid signature

X 02-205/ 13.07.2020

Signed by: Antoaneta Krumova Krasteva

ДО

Г-Н ХАСАН АДЕМОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ПО ТРУДА, СОЦИАЛНАТА И
ДЕМОГРАФСКАТА ПОЛИТИКА
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

На Ваш № КТСП-053-08-13/26.06.2020 г.

ОТНОСНО: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за социалните услуги, № 054-01-55, внесен от г-н Искрен Веселинов и група народни представители на 23.06.2020 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН АДЕМОВ,

По представения проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за социалните услуги, № 054-01-55, внесен от г-н Искрен Веселинов и група народни представители на 23.06.2020 г., Министерството на труда и социалната политика (МТСП) изразява следното становище:

1. По предложените изменения и допълнения в Закона за социалните услуги

Напълно подкрепяме, че предоставянето на социални услуги е в съответствие с редица конституционно закрепени принципи. Конституцията на Република България е върховен закон и другите закони не могат да ѝ противоречат. Философията и разпоредбите на Закона за социалните услуги (ЗСУ) са в съответствие с и доразвиват основни принципи на Конституцията на Република България като гарантиране на живота, достойнството и правата на личността, създаване на необходимите условия за свободно развитие на човека, равенство на всички граждани пред закона, дори и без изричното им повтаряне в текста на закона.

Съгласно разпоредбите на ЗСУ право на социални услуги има всяко лице, което се нуждае от подкрепа, която може да бъде оказана чрез социални услуги, като това безспорно включва и лицата, посочени в предложената от вносителите нова ал. 2 на чл. 3 от ЗСУ. Право на социални услуги обаче имат не само тези лица, но и бездомните хора, хората в бедствена или кризисна ситуация, хората, които се грижат за своите близки, зависими от грижа и много други групи хора. Същевременно предложената редакция на чл. 3, ал. 2 надхвърля предмета на ЗСУ. Например, майчинството не е предмет на този закон. Съществува друго специално законодателство, което урежда в

детайли въпросите, касаещи специалната закрила на семейството, майчинството, децата, възрастните хора и хората с увреждания – Кодекс за социално осигуряване, Семейен кодекс (СК), Кодекс на труда, Закон за хората с увреждания, Закон за здравето, Закон за семейни помощи за деца, Закон за закрила на детето (ЗЗД), Закон за личната помощ, Закон за социално подпомагане, Закон за лицата и семейството, Закон за данъците върху доходите на физическите лица и други закони. ЗСУ е само един от законите, които имат връзка с подкрепата за възрастните хора, хората с увреждания, децата и техните семейства. Поради изложените съображения предложението за нова ал. 2 в чл. 3 не може да се подкрепи.

Напълно подкрепяме и, че социалните услуги не са търговска дейност по смисъла на Търговския закон (ТЗ). Социалните услуги не са включени в изчерпателно посочените видове сделки по чл. 1, ал. 1 от ТЗ. В този смисъл, те няма как да бъдат считани за търговска дейност и без изрична регламентация за това в ЗСУ. Такава няма и в стария закон, който уреждаше обществените отношения в областта на социалните услуги до влизането в сила на ЗСУ – Закона за социално подпомагане. Недвусмислен извод, че социалните услуги не представляват търговска дейност, може да бъде направен дори само чрез четенето в цялост на разпоредбите на ЗСУ и тълкуването им във връзка една с друга. Поради това, изричен текст в закона, че социалните услуги не са услуги по смисъла на ТЗ, не променя същността на ЗСУ и е в духа на неговите разпоредби.

По отношение на предложената от вносителите нова ал. 2 на чл. 81 от ЗСУ обръщаме внимание, че за изготвянето на индивидуалната оценка на потребностите и индивидуалния план за подкрепа е от особено значение специалистите да имат нужната информация, която да им позволи да предложат най-подходящите дейности. Например, когато детето е с увреждане няма как да успеят да изготвят оценката без допълнителна информация за увреждането или пък лечението на детето. Трябва да имат информация за други мерки за подкрепа, които детето и семейството ползват и т.н. В противен случай, изготвената индивидуална оценка на потребностите не би била обективна и базирана на реални данни, няма да има как да бъдат установени реалните потребности на това дете и съответно няма как те да бъдат удовлетворени чрез предоставянето на социална услуга. Социални услуги за деца по реда на ЗСУ се предоставят единствено по желание. Доставчикът е избран от семейството и съответно е избран да изготви и оценката и плана. Поради това, предлагаме предложеният от вносителите текст да се прецизира в смисъл, че ако родителите, настойниците или попечителите не са съгласни доставчикът директно да иска нужната информация по служебен път, те да поемат ангажимент да я осигурят от органите, институциите и лицата по чл. 81, ал. 1 от ЗСУ. Необходимо е също така да се прецизира систематичното място на новата разпоредба, като предлагаме тя да стане ал. 4 на чл. 81 от ЗСУ.

2. По предложените изменения и допълнения в Закона за закрила на детето

Принципно подкрепяме част от предложените от вносителите изменения и допълнения в ЗЗД, независимо че не са свързани с предмета на внесените промени в ЗСУ. Подкрепяме предложението по чл. 27, ал. 6 от ЗЗД, както и предложението за нов чл. 27а. Не можем да подкрепим обаче предложеното в чл. 27а, ал. 1 съкращаване на срока, в който лицата имат право да обжалват издадените по реда на чл. 27 от ЗЗД заповеди на директора на дирекция „Социално подпомагане“ (ДСП) от 14 на 7 дни. Считаме, че подобна промяна няма да доведе до по-бързо развиване на производството по оспорване на издадената заповед, а единствено би създавало опасност голяма част от родителите (които са основната заинтересована страна) да бъдат на практика лишени от възможността да обжалват административния акт. Следва да се има предвид, че предложеният в законопроекта 7-дневен срок за обжалване е преклузивен, т.е. с неговото изтичане родителите губят правото си да обжалват издадената заповед на

директора на ДСП. Считаме, че срокът по чл. 27а, ал. 1 следва да бъде 14-дневен. По отношение на чл. 27а, ал. 2 не е съобразено, че не винаги е възможно жалбата да бъде изпратена до съда в следващия ден. Предлагаме това да става в първия работен ден, следващ получаването ѝ.

Принципно подкрепяме и предложеното от вносителите допълнение в чл. 28, ал. 3 от ЗЗД. Считаме, че е допусната техническа грешка и е необходимо текстът да се прецизира. Предлагаме в кръга на лицата, които участват в заседанието на съда да бъдат включени не само родителите, но и настойникът, съответно попечителят на детето, когато то има такъв.

Не подкрепяме предложението на вносителите по чл. 36а, ал. 2 от ЗЗД. Не може да се предприемат мерки за закрила на детето само въз основа на сигнал. Всеки сигнал подлежи на обстойна проверка. Съгласно разпоредбите на прилаганото още от 2003 г. законодателство в областта на закрилата на детето, за всеки постъпил в ДСП сигнал, че дете се нуждае от закрила или са нарушени неговите права или интереси, се извършва проучване и оценка на сигнала. Сигналят сам по себе си не е достатъчен, за да се предприеме мярка за закрила, а следва да има проверка и оценка на сигнала.

Не подкрепяме и предложеното от вносителите изменение на чл. 36г, ал. 3 от ЗЗД. Същевременно, предлагаме прецизиране на текста на разпоредбата с цел уточняване, че представителят на доставчик на социална услуга е представител на доставчик на услуга, която се финансира от държавния бюджет и която се ползва в момента от детето. Тези доставчици са основно общините.

3. По предложеното изменение на Семейния кодекс

Не подкрепяме отмяната на чл. 138а, ал. 1 от СК, като не можем да се съгласим с изложените от вносителите мотиви, които я обосновават. От систематичното място на разпоредбата е видно, че тя е приложима единствено в рамките на вече започнало съдебно производство. В рамките на производството съдът не е задължен, а може да поиска от ДСП представяне на доклад или становище. Съдът обаче е длъжен да разгледа и обсъди всички представени пред него доказателства, част от които е и изготвеният от ДСП доклад (становище), в тяхната съвкупност и цялост, като при постановяване на своето решение той следва да се ръководи изцяло от най-добрия интерес на детето. Освен това, функциите на социалните услуги по чл. 138а от СК са ограничени само до оказване на подкрепа и съдействие за и при осъществяване на контакти между родителите и децата, както и между родителите – в случай на конфликт между тях. При систематично тълкуване на нормата в контекста на цялата Глава девета на СК е очевидно тяхното ползване само при спор относно родителски права и то с цел оказване на подкрепа за преодоляване на травмата както от детето, така и от родителите. И досега част от работата на функциониращите Центрове за обществена подкрепа (ЦОП) е да оказват подкрепа на родителите и детето с цел преодоляване на проблема и недопускане на неговото задълбочаване чрез предоставяне на семейно консултиране, работа с деца, въввлечени в родителски конфликти и други. Също така, в ЦОП може да се провеждат срещи на родители в процес на развод при осъществяване на контакти с детето.

 Invalid signature

X

ДЕНИЦА САЧЕВА
Министър на труда и социалната политика
Signed by: Denitsa Evgenieva Sacheva-Atanassova